

HERINNERINGEN AAN OUDE UTRECHTSCH E DICHTERS.

Hoezcer de geschiedenis onzer letterkunde vóór de hervorming, tot nog toe verwaarloosd is, kan geenen letterkundigen onbekend zijn, en het is daarom dat wij thans een paar schaars bekende opgaven omtrent Utrecht meenen te mogen mededeelen.

Deze stad was dan (gelijk onder anderen de Heer van Asch van Wijck onlangs zoo treffend betoogd heeft), onder hare Bisschoppen de zetel der geleerdheid en der wetenschappen, maar zij was het niet minder van de vaderlandsche letterkunde. Joannes Busch, Prior van het klooster te Sultij schrijft in 1473 dat in het Sticht van Utrecht meer dan honderd monniken- en nonneenkloosters waren, waar men zich ijverig bezig hield met het lezen en beoefenen van Nederduitsehe geschriften. De meesten echter dier schriften zijn waarschijnlijk in den spaanschen oorlog vernield of naar elders vervoerd, misschien zelfs wel naar Spanje. Van de bekend gewordenen heeft Burman in zijn Trajectum eruditum en Graevius achter zijne Oratio semisaecularis het een en ander aangeteekend. Zelfs onze oudste Rijkskronijkschrijver Melis Stoke, wordt door hen daartoe betrokken; met welken grond staat ons thans niet te onderzoeken. Maar daarentegen kunnen wij drie dichters opnoemen, aldaar onvermeld gebleven, en wier woonplaats onbetwistbaar Utrecht geweest is.

De eerste is een onbekende, welke eene berijmde Zamenspraak, *Meliboeus* getiteld, zijnde een gesprek tusschen dezen en *Prudentia* uit het Fransch in het Nederduitsch heeft overgebracht. Dat hij een Utrechenaar was getuigt hij zelf:

tot Utrecht daer ic wone

maecte ic dit ghedichte scone.

Van hetzelfde zijn twee HSS. bekend, het een in de Uffenbachsche bibliotheek, het ander in de Bodleiaansche te Oxford. Zie Hoffmann, Hor. Belg. I. 118.

De tweede is zekere Baert, suster die clusenarinne tUtrecht, waarvan een lied overig is, beginnende:

Die werelt hielt mi in haer ghewout. (geweld)

te vinden in eene liederverzameling, behoorende aan den Heer Hoffmann te Breslau. HS. op perk. van de 15de eeuw.

De derde is Heer Jan van Brederode, Karthuizer monnik te Utrecht, die onder anderen, liederen ter eere der H. Maagd en van de *Engelsche Groete* gemaakt heeft, en in het begin der 15de eeuw leefde. Zie van Wijn Hist. Avondst. I. 560. Welligt worden ook deze gedichten in Hoffmann's HS. verzamelingen aangetroffen, of bevinden zich in volksboeken.

L. P. C. v. d. B.

HERINNERINGEN DER MAAND.

28 Augustus 1580 overleed de Aartsbisschop Frederik Schenk uit het adelijk geslacht van de Baronnen van Toutenburg. Hij was Dr. in de beide regten en voorzitter in het Keizerlijk geregts-hof, alsmede Pastoor en Regent van de kerk te Rijnsburg. Door zijne geleerdheid zoowel als door de verdiensten, die zijn vader Joris Schenk aan Keizer Karel V. gedurende den oorlog in Vriesland bewezen had, werd hij tot deze hooge waardigheid verkoren. Het was den 15^{en} November 1561, dat hij tot 61^e Bisschop van het Sticht van Utrecht gehuldigd werd, welke waardigheid door den Keizer in die van Aartsbisschop was veranderd. Onder zijn bestuur drong de hervorming in de Nederlanden door, onder zijn oog had de beeldstorming plaats, zonder zijne toestemming werden de geestelijke goederen verkocht, met één woord, hij was getuige van het verval van de oude Godsdienst hier te lande, hetwelk hem zoodanig griefde, dat hij in eene kwijnende ziekte verviel, die hem in het 77e jaar zijns ouderdoms wegrukte. Hij ligt begraven in den Domkerk, naast de oude Kerkenkamer, alwaar zijne tombe uit toetsteen, doch zonder opschrift nog aanwezig is.

Voor de Paardenmarkt 8 Augustus 1836 zijn aangegeven:

Aan het kantoor van den Vaartschen Rijn	34 Paarden.
» » de Tolsteegpoort	83 »
» » Catharijnepoort	199 »
» » Waardpoort	7 »
» » Roodebrug	35 »
» » Wittevrouwenpoort	78 »
» » Ridderschapsvaart	114 »

te zamen 550 »